

Projekt – hvor bliver havørrederne af?

Møde med DTU Aqua

BSF holdt 9. januar møde med eksperter fra DTU Aqua: Jan Nielsen, Finn Sivebæk og Gorm Rasmussen. Fra BSF deltog Jon Rose, Jesper Knudsen, Erik Søndergaard, Søren Agesen, Nicolai Parbst og Per Frost Vedsted. Vi havde desuden inviteret formanden fra Langå Sportsfiskerforening, Lars Kilsgaard, med til mødet.

BSF havde inden mødet opstillet en række hypoteser til hvor havørreden er blevet af i nedre Gudenå. Desuden har vi efter bedste evne underbygget med facts.

Formålet med mødet var at få eksperternes mening om de opstillede hypoteser, ligesom de facts vi havde fundet frem skulle drøftes. Alt sammen med den hensigt at få hjælp til at der bliver gjort noget for at vende udviklingen.

Konklusion og opsummering

Helt overordnet er DTU Aqua enig i at der på nedre del af Gudenå er sket en markant tilbagegang i bestanden af havørreder. Dette ses via nedgang i fiskeriet med de udarbejdede fangststatistikker på BSF's fiskeri over de seneste godt 20 år, der indikerer at bestanden er ved at vælte, og er inde i en kritisk negativ spiral.

Dette underbygges yderligere af at havørreden simpelthen mangler i gydebækkene og at der slet ikke elfiskes de antal havørreder, der burde i Gudenå ifm. de årlige elektrofiskninger efter laks og havørred moderfisk.

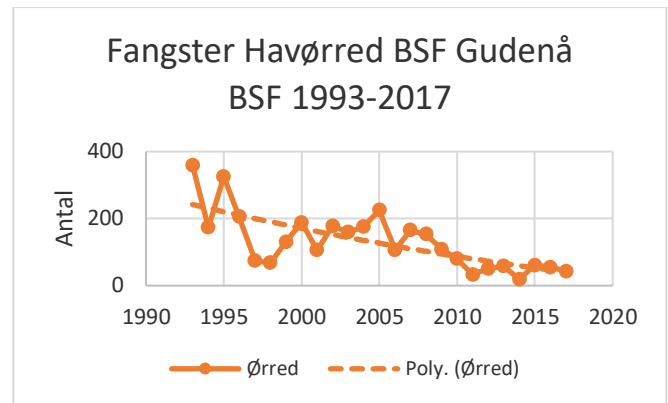

Fig: Havørred fangster BSF 1993-2017.

Det er næppe således at der kun er én årsag til problemet, men sandsynligvis flere samvirkende årsager.

Eftersom ørreden er indikator for et vandløbs biologiske status, så skal vi virkelig op af stolen og bede om at der gennemføres de fornødne undersøgelser for at fastlægge hvad årsagen er.

Der tales meget om at lystfiskerturismen skal være med til at løfte lokaløkonomien – med dette in mente så skal vi overbevise vores politikere om, at myndighederne skal pålægges at medvirke til denne afklaring. For Gudenåen vil det være Gudenåkomitéen, der skal adresseres med denne problemstilling.

Ekspertene hæfter sig primært ved hypotesen med de våde enge og derudover at havørreden simpelthen mangler i gydebækkene. Herudover udtrykker de bekymring over manglen af større havørreder, der ses som tegn på en havørredbestand i krise.

Situationen for havørreden ser ud til at være så kritisk, at BSF overvejer at frede havørreden.

Det skal i den sammenhæng nævnes at rigtig mange medlemmer allerede

frivilligt har genudsat havørrederne, netop fordi der er så få.

Følgende anbefales:

- Vi bør adressere problemstillingen overfor Gudenåkomitéen og bede dem iværksætte videnskabelige undersøgelser af problemet herunder klarlægge hvorvidt de etablerede våde enge i nedre del af Gudenå har resulteret i så voldsom nedgang i havørredbestanden i nedre Gudenå og Lilleå. En sådan analyse er tidligere projekteret, men der blev ikke afsat de fornødne midler på 1,5-2 mill.kr til at gennemføre analysen.
- DTU Aqua's eksperter vil tage en tur ud til de våde enge og gennemgå disse for at se hvorvidt de er bygget hensigtsmæssigt eller ej. Biologer fra Randers Kommune vil blive inviteret med. Dette skal danne teoretisk udsagn om hypotesen fortsat holder vand og vi skal fortsætte med at bede om ovennævnte undersøgelse.
- Det anbefales at vi får undersøgt hvor mange moderfisk der rent faktisk går

op i de enkelte vandløb – via elfiske undersøgelser.

- Det anbefales at få gennemført bestandsanalyser for at se om bækkene producerer det de kan og bør. Dette er en opgave som kommunernes biologer kan forestå, evt. med hjælp fra lystfiskere. Gydebækkene har langt større potentiale end det de pt. producerer!
- BSF udarbejder en statistik der viser om størrelsen at havørred fangsterne er nedadgående i perioden. Dette vil være med til at underbygge om bestanden er ved at vælte.
- BSF's optælling af gydninger forbedres ved at anføre hvor stor en del af bækken der er undersøgt (markeres på oversigtskort)
- Det anbefales at holde øje med om signalkrebsen breder sig i området og forsøge at holde dem nede.
- Vær særlig opmærksom ifm. optælling af gydninger i Skibelundbækken i 2018 og de kommende år. Hvis der er de mindste indikation af spærringer, så skal BSF bede Viborg Kommune, der er vandløbsmyndighed om at gennemgå bækken igen.